

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 215/2019 -70

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 4. júna 2019 v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Miroslava Duriša a Mojmíra Mamojku (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] t. č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody [REDACTED] zastúpeného advokátom JUDr. Martinom Gajerom, Záhradnícka 7, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 a 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd konaním a uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1 To 25/2017 z 26. apríla 2017 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 17. septembra 2018 doručená ústavná sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] t. č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“, v citácii aj „obvinený“), vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 48

ods. 2 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 a 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) konaním a uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 1 To 25/2017 z 26. apríla 2017 (ďalej len „napadnuté uznesenie krajského súdu“).

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom Okresného súdu Bratislava V (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 3 T 91/2016 zo 17. januára 2017 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) uznaný vinným zo spáchania zločinu prevádzacstva podľa § 355 ods. 2 písm. a) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) a za to bol odsúdený podľa § 355 ods. 2 s použitím § 36 písm. j) a § 38 ods. 2 a 3 Trestného zákona na trest odňatia slobody v trvaní tri a pol roka so zaradením na jeho výkon do ústavu s minimálnym stupňom stráženia podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona. Zároveň bol sťažovateľovi podľa § 62 ods. 1 a 2 Trestného zákona uložený trest zákazu pobytu na území bratislavského samosprávneho kraja na dobu päť rokov. Proti rozsudku okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd napadnutým uznesením krajského súdu tak, že ho podľa § 319 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) zamietol. Proti napadnutému uzneseniu krajského súdu následne podal sťažovateľ dovolanie na Najvyššom súde Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), o ktorom najvyšší súd rozhodol svojím uznesením sp. zn. 6 Tdo 16/2018 z 25. júla 2018 (ďalej len „uznesenie najvyššieho súdu“) tak, že ho podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

3. Ďalej sťažovateľ zhrnul dôvody podanej ústavnej sťažnosti do týchto bodov:

„1/ Do momentu ustanovenia obhajcu som nemal obhajcu napriek tomu, že som oňho žiadal od momentu môjho zadržania.

2/ Do ustanovenia obhajcu mi neboli pretlmočené a preložené žiadne konverzácie a dokumenty s výnimkou rozhodovania o väzbe.

3/ Po ustanovení obhajcu mi boli pretlmočené a preložené len niektoré konverzácie a dokumenty.

4/ OČTK vykonali výsluchy svedkov migrantov [REDACTED]

[REDACTED] v prípravnom konaní bez mojej účasti a účasti môjho obhajcu.

5/ OČTK nevykonali mnou navrhované dôkazy /znalecké skúmanie telefónov, vyžiadanie výpisu z ERSTE bank, vyžiadanie rozpisu práce zo systému UBER/ - v môj prospech.

6/ Súd prvého stupňa odmietol na hlavnom pojednávaní vykonať kontradiktórne výsluchy všetkých svedkov migrantov a policajtov.

7/ Súd prvého stupňa vykonal na hlavnom pojednávaní dokazovanie čítaním zápisníc svedkov z prípravného konania, hoci neboli splnené podmienky na takýto postup.

8/ Súd prvého stupňa odmietol na hlavnom pojednávaní vykonať výsluchy svedkov [REDACTED] – v môj prospech.

9/ Súd prvého stupňa odmietol na hlavnom pojednávaní vykonať mnou navrhované dôkazy /znalecké skúmanie telefónov, vyžiadanie výpisov z ERSTE bank, vyžiadanie rozpisu práce zo systému UBER/ - v môj prospech.

10/ Súd prvého stupňa vyhotovil zápisnicu z hlavného pojednávania tak, ako by boli zachované všetky procesné práva obhajoby a ako by všetky vykonané dôkazy boli vykonané v súlade s ustanoveniami Ústavy SR, Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a v súlade s ustanoveniami Trestného poriadku, pričom procesné práva obhajoby dodržané neboli a dôkazy neboli vykonané v súlade s ustanoveniami Ústavy SR, Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a v súlade s ustanoveniami Trestného poriadku.

11/ Odvolací súd nedostatočne preveril odvolacie argumenty obhajoby.“

4. Sťažovateľ v podanej ústavnej sťažnosti k už uvedeným dôvodom zároveň uviedol, že nie je pravda, že súhlasil s prečítaním výpovedí svedkov, ako to je uvedené v zápisnici z hlavného pojednávania zo 17. januára 2017, namietol nesúlady medzi reálnym priebehom hlavného pojednávania a skutočnosťami uvedenými v zápisnici. K tomu dodal, že je nelogické, aby na hlavnom pojednávaní 17. januára 2017 s takýmto postupom súhlasil, ak listom z 15. decembra 2016 sám žiadal vypočuť týchto svedkov. Zároveň tiež spomenul nevykonanie ním navrhnutých ďalších dôkazov, ako sú uvedené v predchádzajúcom bode, k čomu dodal: „Právo na obhajobu a zásada kontradiktórnosti boli porušené nielen

nevykonaním mnou navrhovaných výsluchov svedkov na hlavnom pojednávaní, ale i ich vykonaním v prípravnom konaní a následnom čítaní zápisníc z prípravného konania na hlavnom pojednávaní... V prípravnom konaní boli traja svedkovia... vypočutí... bez mojej účasti – obžalovaného i môjho obhajcu pri výsluchoch... Túto skutočnosť nemôže zhojiť ani to, že môj ustanovený obhajca bol o termíne ich posledných výsluchov údajne upovedomený, ale sa na ne nemohol dostaviť, resp. nedostavil z mne neznámeho dôvodu.“ Sťažovateľ namietol, že zápisnice z jednotlivých úkonov boli vyhotovené tak, že z nich vyplýva, že bol vždy riadne poučený, čo sa však podľa tvrdení sťažovateľa nezakladá na pravde, tiež namietol, že žiadal o vyrozumenie konzulárneho úradu Rakúskej spolkovej republiky, a nie Ruskej federácie, vyrozumenie ktorej odmietol, avšak v jednotlivých zápisniciach z vykonávania úkonov je uvedené, že nechcel vyrozumieť konzulárny úrad, čo nie je pravdivé.

5. Vo vzťahu k napadnutému uzneseniu krajského súdu sťažovateľ ďalej uviedol, že všetky uvedené skutočnosti uviedol v podanom odvolaní, o ktorom bolo rozhodnuté práve napadnutým uznesením krajského súdu, svoje tvrdenia opieral najmä o zvukový záznam z hlavného pojednávania zo 17. januára 2017, pričom jeho odvolanie bolo zamietnuté, avšak krajský súd v odôvodnení vôbec nespomína zvukový záznam z hlavného pojednávania zo 17. januára 2017, a preto podľa názoru sťažovateľa v tomto smere rozsudok okresného súdu vôbec nepreveroval.

6. Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí veci na ďalšie konanie vo veci samej nálezom takto rozhodol:

„1. Krajský súd v Bratislave v konaní č. 1To 25/2017 porušil sťažovateľove právo definované v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR.

2. Krajský súd v Bratislave v konaní č. 1To 25/2017 porušil sťažovateľove právo definované v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR.

3. Krajský súd v Bratislave v konaní č. 1To 25/2017 porušil sťažovateľove právo definované v čl. 50 ods. 3 Ústavy SR.

4. Krajský súd v Bratislave v konaní č. 1To 25/2017 porušil sťažovateľove právo definované v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

5. *Krajský súd v Bratislave v konaní č. ITo 25/2017 porušil sťažovateľove právo definované v čl. 6 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.*

6. *Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje Uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. ITo 25/2017, zo dňa 26. 4. 2017.*

7. *Krajský súd v Bratislave je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia na účet jeho právneho zástupcu.“*

II.

7. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

8. V zmysle čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v čl. I § 1 až § 13 a § 16 až § 28 a § 32 až § 248 a § 250 a § 251. V zmysle § 246 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde sa tento zákon použije aj na konania začaté do 28. februára 2019, pričom právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali do 28. februára 2019, zostávajú zachované.

10. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

11. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,

b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,

c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,

d) ktorý je neprípustný,

e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,

f) ktorý je podaný oneskorene,

g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

12. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

13. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

14. Podľa čl. 50 ods. 3 ústavy obvinený má právo, aby mu bol poskytnutý čas a možnosť na prípravu obhajoby a aby sa mohol obhajovať sám alebo prostredníctvom obhajcu.

15. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený. Rozsudok musí byť vyhlásený verejne, ale tlač a verejnosť môžu byť vylúčené buď po dobu celého alebo časti procesu v záujme mravnosti, verejného poriadku alebo národnej bezpečnosti v demokratickej spoločnosti, keď to vyžadujú záujmy maloletých alebo ochrana súkromného života účastníkov alebo,

v rozsahu považovanom súdom za úplne nevyhnutný, pokiaľ by vzhľadom na osobitné okolnosti mohla byť verejnosť konania na ujmu záujmom spravodlivosti.

16. Podľa čl. 6 ods. 3 dohovoru každý, kto je obvinený z trestného činu, má tieto minimálne práva:

a) byť bez meškania a v jazyku, ktorému rozumie, podrobne oboznámený s povahou a dôvodom obvinenia vzneseného proti nemu;

b) mať primeraný čas a možnosti na prípravu svojej obhajoby;

c) obhajovať sa osobne alebo prostredníctvom obhajcu podľa vlastného výberu, alebo pokiaľ nemá dostatok prostriedkov na zaplatenie obhajcu, aby sa mu poskytol bezplatne, ak to záujmy spravodlivosti vyžadujú;

d) vypočúvať alebo dať vypočúvať svedkov proti sebe a dosiahnuť predvolanie na vypočúvanie svedkov vo svoj prospech za rovnakých podmienok, ako v prípade svedkov proti nemu;

e) mať bezplatnú pomoc tlmočníka, ak nerozumie jazyku používanému pred súdom, alebo ak týmto jazykom nehovorí.

III.

17. Podstata ústavnej sťažnosti sťažovateľa spočíva v namietanom porušení základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 a 3 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu. Sťažovateľ v podanej ústavnej sťažnosti namietal nedostatočnosť preverenia jeho odvolacích argumentov zo strany krajského súdu v napadnutom uznesení krajského súdu v súvislosti s postupom orgánov činných v trestnom konaní a okresného súdu, spočívajúcom v tom, že nemali byť vykonané sťažovateľom navrhované dôkazy, ktorých vykonanie by podľa názoru sťažovateľa bolo spôsobilé zmeniť dôkaznú situáciu v jeho prospech, tiež namietal, že ako cudzincovi mu nemali byť pretlmočené všetky dokumenty, ako aj to, že nemal mať právne zastúpenie počas vykonávania úkonov trestného konania pred jeho vzatím do väzby, a namietol aj nesúlad vyhotovovaných zápisníc s reálnym stavom a priebehom konania v jeho trestnej veci.

18. Z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že medzi obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a obsahom práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (I. ÚS 142/2019).

19. Vo vzťahu k splneniu procesných podmienok prípustnosti ústavnej sťažnosti smerujúcej proti napadnutému uzneseniu krajského súdu ústavný súd vychádzal v zmysle rozsudku Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. novembra 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verus Česká republika (sťažnosť č. 46129/99, body 51, 53 a 54) z právoplatnosti uznesenia najvyššieho súdu, ktorým odmietol (včas podané) dovolanie sťažovateľa ako procesne neprípustné, preto dvojmesačnú lehotu na podanie ústavnej sťažnosti podľa § 124 zákona o ústavnom súde považoval v jeho prípade za zachovanú.

20. Ústavný súd sa v prvom rade vysporiadal so skutočnosťou, že sťažovateľ sa pred samotným podaním ústavnej sťažnosti (prostredníctvom právneho zástupcu) a po jej podaní pokúsil rozšíriť svoju argumentáciu, čo prezentoval v podaniach spísaných bez participácie svojho právneho zástupcu doručených ústavnému súdu 23. augusta 2018, 10. decembra 2018, 13. marca 2019, 29. apríla 2019 a 28. mája 2019. Ústavný súd v tomto kontexte zdôrazňuje, že povinné právne zastúpenie v konaní pred ústavným súdom nie je samoúčelné a má svoje racionálne zdôvodnenie. Vytvára procesný filter zachytávajúci nekvalifikované podania nespĺňajúce základné procesné parametre pre poskytnutie ochrany ústavnosti, ktoré by inak zbytočne narúšali plynulosť činnosti ústavného súdu ako nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti. Elementárnou súčasťou tohto procesno-právneho inštitútu je, že od momentu doručenia splnomocnenia ústavnému súdu (až do eventuálneho oznámenia zániku zastúpenia) môže účastník konania realizovať svoje dispozičné oprávnenia vo vzťahu k ústavnému súdu výlučne prostredníctvom právneho zástupcu. Od takto stanoveného pravidla by prichádzalo do úvahy výnimočne upustiť, ak by sa potenciálne odborné nedostatky podania právneho zástupcu mali prejavovať na úkor samotného sťažovateľa. V konkrétnom prípade sťažovateľa však nejde o takúto situáciu, keďže jeho podania doručené ústavnému súdu majú laický, ťažko zrozumiteľný a z odborného hľadiska neprínosný charakter, preto ústavný súd obsahu označených podaní sťažovateľa podaných

v jeho mene nemohol pripísať právnu relevanciu (obdobne III. ÚS 265/2013, III. ÚS 42/2019).

21. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (m. m. III. ÚS 120/2018).

22. Ústavný súd pripomína, že v zmysle svojej konštantnej judikatúry nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (III. ÚS 348/2016).

23. Ústavný súd teda pripomína už spomenutý obmedzený rozsah jeho právomoci preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade

a uplatňovaní zákonov, Trestný poriadok a Trestný zákon nevynímajúc, viedli k rozhodnutiu vo veci samej. K tomu dodáva, že nepatrí do jeho právomoci zaoberať sa rozhodnutím o vine a treste (II. ÚS 31/94) ani otázkou právnej kvalifikácie skutku, ktorý je predmetom trestného stíhania a o ktorom sa s konečnou platnosťou koná a rozhoduje pred všeobecnými súdmi (I. ÚS 18/00) (III. ÚS 574/2015).

24. Integrálnou súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany... Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (III. ÚS 146/2017). Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci. V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, odôvodnenie ktorých je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

25. Zásada „právo na obhajobu“ vyjadruje požiadavku, aby v trestnom procese bola zaručená ochrana práv a záujmov osoby, proti ktorej sa vedie trestné konanie, a je teda nevyhnutným prostriedkom úspešného výkonu súdnictva smerom k ochrane základných práv a slobôd. Jej legislatívne vyjadrenie a reálne zabezpečenie svedčí v podstate nielen o stupni demokracie v trestnom procese daného štátu, ale vo svojej podstate jej realizácia v čo najširšom meradle je nielen v záujme osoby, proti ktorej sa vedie trestné konanie, ale v záujme celej spoločnosti, pretože toto právo neplynie len z ochrany práv jednotlivca, ale aj zo záujmu štátu na zistení pravdy. Podľa názoru ústavného súdu právo na obhajobu sa zaručuje ako základné právo fyzickej osoby, ktoré podlieha všetkým pravidlám, ktoré

sa uznávajú pri ochrane základných práv a slobôd (m. m. II. ÚS 34/99), a možno ho vnímať aj ako prostriedok nastoľujúci spravodlivú rovnováhu medzi verejnými záujmami, ktoré sú predmetom ústavnej ochrany (III. ÚS 574/2015).

26. Vo vzťahu k porušeniu práva obvineného na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 ústavy je potrebné uviesť, že podľa judikatúry ústavného súdu sa týmto článkom ústavy všetkým oprávneným osobám zaručuje, že budú mať čas na prípravu obhajoby, že budú mať možnosť pripraviť si obhajobu a že svoju obhajobu budú môcť predniesť právne významným spôsobom buď osobne, alebo prostredníctvom svojho obhajcu. Účelom práva na obhajobu je poskytnutie príležitosti brániť sa proti obvineniu zo spáchania trestného činu a tiež sa brániť proti tvrdeniam o skutočnostiach, ktoré ovplyvňujú rozhodnutia v trestnom konaní v neprospech účastníka trestného konania (III. ÚS 79/2010).

27. Krajský súd v relevantnej časti odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu vo vzťahu k sťažovateľom uplatneným námietkam uviedol:

„... Úkony trestného konania boli vždy vykonané za prítomnosti tlmočníka, potom čo bol obvinený pri výsluchu dňa 07.06.2016 výslovne uviedol, že obhajcu si nevolí, obhajovať sa bude sám, jasne prehlásil, že bol poučený, že sa môže zúčastniť výsluchu svedkov, ktorí by nemohli byť vypočutí pred súdom, toto právo nevyužil a nechcel byť prítomný pri týchto výpovediach... Ďalej vyhlásil v tejto zápisnici, že nežiada, aby bol o jeho zadržaní informovaný zastupiteľský úrad. Toto zopakoval pri výsluchu dňa 08.08.2016 za prítomnosti obhajcu a tlmočníka. Pri tejto výpovedi opätovne prehlásil, že sa nechce zúčastniť výsluchu svedkov a to občanov sýrskej národnosti.

K povinnej obhajobe obžalovaného v trestnom konaní treba uviesť, že už od zadržania bol obžalovaný poučený, že si môže zvoliť svojho obhajcu, tohto práva sa vzdal. Následne mu bol obhajca ustanovený súdom a postupne si zvolil dvoch obhajcov. Vzhľadom na trestnú sadzbu... nespĺňal podmienky nutnej obhajoby až do vzatia od momentu kedy bol vzatý do väzby, kedy nastali dôvody nutnej obhajoby a obhajca mu bol ustanovený...

... Z obsahu zápisnice z hlavného pojednávania jednoznačne vyplýva, že obžalovaný súhlasil s čítaním svedeckých výpovedí z prípravného konania preto v súlade s ustanovením § 263 ods. 1 Tr. por. tieto výpovede boli prečítané... aj v prípade, že by obžalovaný

nesúhlasil s takýmto postupom na hlavnom pojednávaní vzhľadom na tú skutočnosť, že občania sýrskej národnosti boli deportovaní z územia Slovenskej republiky na územie Maďarska do utečeneckého tábora mohol prvostupňový súd prečítať tieto výpovede aj bez súhlasu obžalovaného v zmysle § 263 ods. 3 Tr. por. nakoľko tieto osoby sa dlhodobo zdržiavajú v cudzine, čím bol znemožnený ich výsluch, pričom obžalovaný mal možnosť zúčastniť sa ich výsluchov už počas prípravného konania, tohto práva sa vzdal, žiadnym spôsobom nebola porušená zásada kontradiktórnosti trestného konania.“

28. Ústavný súd v súlade so svojou konštantnou judikatúrou zdôrazňuje, že vo veciach, ktoré patria do právomoci všeobecných súdov, nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, IV. ÚS 339/2013). Ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Kompetencie ústavného súdu preto nenahrádzajú postupy a rozhodnutia všeobecných súdov a nepoužívajú sa ani na skúmanie namietanej vecnej nesprávnosti. Kritériom na rozhodovanie ústavného súdu musí byť najmä intenzita, akou malo byť zasiahnuté do ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou zaručených základných práv a slobôd, a v spojitosti s tým zistenie, že v okolnostiach daného prípadu ide o zásah, ktorý zjavne viedol k porušeniu, resp. odopretiu základných práv alebo slobôd (IV. ÚS 238/07) (III. ÚS 743/2017).

29. Ústavný súd po preskúmaní napadnutého uznesenia krajského súdu musí skonštatovať, že závery v ňom uvedené sú z ústavnoprávneho hľadiska akceptovateľné, krajský súd dal právne relevantné odpovede na sťažovateľom uplatnené námietky. V odôvodnení ústavný súd nevzhladol nedostatky, ktoré by ho oprávňovali na vyslovenie záveru o porušení sťažovateľom označených základných práv podľa ústavy a práv podľa dohovoru.

30. Vzhľadom na uvedené ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa podľa § 56 ods. 1 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

31. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, ústavný súd sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uvedenými v jej petite už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. júna 2019